

N:o 136.

Af Herr **Sven Andersson**: *Om beviljande af lån för anläggning af jernväg från Helsingborg öfver Engelholm till Höganäs.*

Ingen lärer numera på fullt allvar vilja förneka det stora inflytande, som våra jernvägar utöfva på landets utveckling i många riktningar. Ja, att jernvägar nära nog äro oundgängliga för hvarje del af landet, som på det industriella och kommersiella området vill följa med sin tid, torde icke kunna bestridas.

Att staten medelst byggande af våra s. k. stambanor och genom att underlätta byggandet af enskilda jernvägar i hög grad bidragit till ett lif och en rörelse i vår handel och våra näringar, hvarom man tillföre icke hade någon aning, är en sanning. Men, hvad som torde vara af icke mindre betydelse för vårt lands utveckling är, att staten icke stannar på den besträdda vägen, utan med iakttagande af nödig omtanka och urskilning fortgår på densamma, och detta så mycket hellre, som konjunkturerna numera torde vara sådana, att de för enskilda bolag, derest dessa ej af staten stödjas, i hög grad försvåra om icke helt och hållet omöjliggöra anskaffandet af de kapital, som erfordras för anläggning af jernvägar med dertill hörande rörlig materiel.

Den tidpunkt har alltså, efter min uppfattning, inträdd, då det å ena sidan är af vikt för vår handel och våra näringar att jernvägsbyggnaderna icke afstanna, och då å andra sidan staten både kan och bör med anslag eller lån eller bådadera gifva ett kraftigt handtag åt sådana bolag, som bildat sig för anläggning af jernbana i trakter, der invånarne å sin sida medelst aktieteckning erkänt behöfvet af sådana jernvägar.

Många skäl kunde anföras, för att ådagalägga riktigheten af här uttalade åsikter, men jag anser att förhållandena äro så enkla och i ögonen fallande, att en antydning i detta hänseende torde vara nog.

Man har länge varit betänkt att på enskild väg åstadkomma en bredspårig jernväg mellan Helsingborg och Engelholm i nordlig riktning, med sidobana till Höganäs, för att på denna jernvägssträckning på kortaste och naturligaste vägen gå den påtänkta s. k. Vestkustbanan genom Halland till mötes och samtidigt tillfredsställa ett länge känt behof af bättre kommunikationsanstalter i de rikt befolkade trakter, hvilka denna jernväg skulle

komma att genomlöpa. Den icke obetydliga industri, som redan finnes vid Höganäs, och de förhoppningar, man hyser om en stor kolbrytning ur de rika kollager, hvilka enligt noggranna undersökningar skola finnas i de trakter, der jernbanan skall framgå, torde jemväl vara omständigheter, värda att af staten påaktas.

För att åstadkomma förutnämnda jernväg, som i längd utgör omkring 4 mil och i beräknad anläggningskostnad, inklusive rörlig materiel uppgår till omkring två millioner kronor, har, sedan noggrann undersökning blifvit verkställd i slutet af sistlidna år, ett bolag bildats under benämning Helsingborg—Engelholm—Höganäs jernvägsaktiebolag.

Redan äro aktier till ett belopp af cirka 350,000 kronor tecknade dels af enskilda och dels af kommuner, som äro intresserade för detta företag, och man hyser derjemte välgrundad förhoppning om att aktieteckningen kan uppbringas till ett icke obetydligt större belopp, men antagligt är dock, att oftanämnda jernväg icke af förutnämnda bolag kan åstadkommas, såvida icke staten dertill bidrager.

På grund af hvad jag nu i korthet haft äran anföra vågar jag vördsammt hemställa,

Att Riksdagen ville bevilja ett lån, motsvarande två tredjedelar af anläggningskostnaden för ofvannämnda jernväg, mot högst fem procent ränta och för öfrigt på de vilkor, som Riksdagen kan finna för godt bestämma, med skyldighet för bolaget att medelst aktieteckning anskaffa den återstående tredjedelen.

Stockholm den 28 Januari 1876.

Sven Andersson.